

רישום פלילי מופחת

רישום פלילי או תיק פלילי במסגרת שירות בצה"ל, חמור לא פחות מתיק פלילי באזרחות. יחד עם זאת, במאי 2012 הוכנס הסדר חדש הקרוי "רישום פלילי מופחת" אשר קובע כי חייל שהורשע בבית דין צבאי בעבירה מסוג עוון (שדינה עד 3 שנות מאסר), רישומו הפלילי יימסר רק לרשימה מצומצמת של גופים ויימחק כליל לאחר 5 שנים מיום מתן גזר הדין. הסדר רישום פלילי מופחת נועד לצמצם את ההשלכות המכבידות של הרישום הפלילי על עתידם התעסוקתי של חיילים שהורשעו בעבירות מסוימות בזמן שירותם הצבאי. עו"ד אסף דוק מסביר עוד על רישום פלילי מופחת ומתי נאשם יהיה זכאי לו.

מהו רישום פלילי מופחת?

רישום פלילי רגיל הוא תיעוד משטרתי ממוחשב של כל העבירות וההרשעות העומדות לחובתו של אדם, וכן העונשים שניתנו לו בגין על-ידי בתי המשפט כגון: עונשי מאסר על תנאי, צווי מבחן, קנסות ואי-הרשעה. בנוסף, המידע במרשם כולל גם עבירות שניתנו על-ידי בתי דין צבאיים. המרשם כולל גם מידע אודות תיקים פתוחים שטרם הועברו לרשויות התביעה (תיקי מב"ד), וכן תיקים שנסגרו על-ידי המשטרה בעילות סגירה שונות.

הרישום הפלילי הרגיל נמחק מן המאגר המשטרתי רק כעבור 17 שנים מיום פסק הדין. עד אז, המידע אודות הרישום הפלילי חשוף לכלל הגורמים הממשלתיים המוסמכים. משכך, אזרחים שברצונם להתקבל לעבודה בשירות המדינה, להוציא רישיון נשק או אפילו להנפיק תעודת יושר לצורכי ויזה, ייתקלו בקשיים רבים בדרך להשגת מבוקשם, גם אם מדובר בעבירה זניחה ולא משמעותית.

תיקון חוק השיפוט הצבאי (תיקון 63) (הגבלה על מסירת מידע מן המרשם הפלילי וקיצור תקופת הרישום הפלילי), התשע"א-2011, למעשה נוצר על מנת ולהקל על חייהם של אזרחים ששוחררו מצה"ל עם רישום פלילי במציאת תעסוקה בהם הרישום הפלילי משמש חסם עיקרי.

משכך, התיקון החדש קובע כי המידע אודות הרישום הפלילי הצבאי יימסר רק לרשימה מצומצמת של גופים, דבר המזכיר במהות את ההסדר שחל על אי-הרשעה במשפט האזרחי. כמו כן, ההסדר מוסיף וקובע כי הרישום יימחק לאחר 5 שנים בלבד.

יש לציין, כי מי שהרשעתו בבית הדין הצבאי היא ההרשעה היחידה המופיעה במרשם הפלילי, ועומד בתנאי ההסדר, הרשעתו תועבר אוטומטית למעמד של רישום פלילי מופחת ללא צורך בהגשת בקשה מיוחדת. בשונה מכך, מי שלהרשעתו בבית הדין הצבאי קדמה הרשעה נוספת, אם בבית דין צבאי או בית משפט אזרחי, נדרש להגיש בקשה מיוחדת להחלת ההסדר לרישום פלילי מופחת לגביו לשר הביטחון או לרמ"ד חנינות ועיון בעונש בפרקליטות הצבאית. אם הבקשה תתקבל, תועבר בקשה למשטרת ישראל להחלת רישום פלילי מופחת על ההרשעה הצבאית, על מנת שזו תעדכן את המרשם הפלילי בעניינו של אותו אדם.

באילו סוגי עבירות חל הסדר רישום פלילי מופחת?

הסדר רישום פלילי מופחת חל רק בעבירות מסוג עוון, שהעונש בגין עומד על עד 3 שנות מאסר בפועל. בנוסף, ההסדר יחול במקרים בהם חייל הורשע בעבירה של היעדר מן השירות שלא ברשות ונשפט לעונש של עד 3 חודשי מאסר בפועל, אלא אם כן הורה בית הדין, מטעמים שירשמו, כי ההסדר לא יחול בעניינו. במקרים בהם הוטל על חייל עונש העולה על 3 חודשי מאסר בפועל אך אינו עולה על 6 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של היעדר מן השירות שלא ברשות, ההסדר יחול רק כאשר בית הדין יקבע מטעמים מיוחדים שירשמו כי הוא חל.

מהן ההשלכות של רישום פלילי רגיל (רישום פלילי שאינו מופחת)?

להרשעה פלילית ישנה השלכות קשות בתחומים שונים. כך למשל, הרשעה פלילית עלולה להביא לפיטורים ממקום העבודה או למנוע קידום. במקרים אחרים, הרשעה תסכל אפשרות לקבלת רישיון תעסוקתי מסוים, לנשיאת נשק ולקבלת היתרי כניסה למדינות רבות.

בנוסף לכל זאת, לסביבה יחס שלילי למורשע בפלילים ולאדם עצמו נגרמת פגיעה בדימוי ובביטחון העצמי כאשר מדובר בקטינים עלולה הרשעה פלילית למנוע גיוס לצה"ל והשתלבות ביחידות מובחרות. במקרים רבים, הסתבכותו של אדם בעבירה פלילית אינה משקפת את אופיו ואישיותו. לא כל אדם אשר מוגש נגדו כתב אישום הינו בבחינת עבריין אשר מסכן את החברה לפיכך, לא כל התנהגות מסוימת של אדם אשר נופלת לגדרי עבירה פלילית מצדיקה הרשעה בפלילים אשר גוררת אחריה משמעויות חמורות אשר מסכנות את עתידו האישי, המקצועי והכלכלי.

באשר לפן התעסוקתי, כל זמן שלחובתך רישום פלילי רגיל, נשללת ממך לרוב הזכות לעבוד בגופים ממשלתיים, לקבל רישיון לעסוק במקצועות מסוימים (רישיון נהיגה על מונית, עו"ד, רו"ח וכדומה) לקבל רישיון להחזקת נשק או אפילו היתרי כניסה למדינות זרות. אולם, במקרה של רישום פלילי מופחת המצב הוא שונה בתכלית, שכן המידע אודות הרישום הפלילי יהיה גלוי רק לרשימה מצומצמת ביותר של גופים שהסבירות שתידרש להם נמוכה מאוד.

האם חיילים שהורשעו במסגרת שירותם הצבאי בעבירה פלילית יכולים להיות רגועים שהרישום יימחק להם באופן אוטומטי לאחר 5 שנים?

רק מי שהרשעתו בבית דין צבאי היא הרשעה יחידה המופיעה במרשם הפלילי, ועומד בתנאי ההסדר, הרשעתו תועבר אוטומטית למעמד של רישום פלילי מופחת ללא צורך בהגשת בקשה מיוחדת.

ואולם, במידה והחייל הורשע ביותר מעבירה פלילית אחת במסגרת שירותו הצבאי, בין אם בבית דין צבאי ובין אם בבית משפט אזרחי, ההסדר לא יחול עליו באופן אוטומטי, אלא הוא יידרש להגיש בקשה להחיל לגביו את ההסדר של רישום פלילי מופחת לשר הביטחון או לראש מדור חנינות בפרקליטות הצבאית, שהוסמכה לטפל בנושאים שכאלה.

הדבר הראשון שבוחנים אותו במטרה להעניק רישום פלילי מופחת הוא, האם במסגרת ההרשעה הוטל עונש מאסר על תנאי שניתן היה להפעילו בזמן עבר או בזמן הווה. במידה ונמצא כי לא הוטל על המבקש עונש מאסר שניתן היה להפעילו, יתחיל ההליך של תיקון ההרשעה והפחתת הרישום הפלילי של המבקש. לאחר מכן ההוראה תועבר למשטרת ישראל, בכדי שתעדכן את המידע הפלילי בעניינו ותמנע נגישותם של גורמים מסוימים למידע הפלילי.

הבקשה להחלת הסדר רישום פלילי מופחת צריך שתהא מלווה בהעתק מתדפיס הרישום הפלילי, פסק הדין שניתן בבית הדין הצבאי או בבית המשפט האזרחי בעניינכם, ומכתב אישי המנמק את הסיבות שהביאו אתכם לבקש את החלת ההסדר.

מדוע חשוב להיוועץ עם עורך דין צבאי?

כאשר מוגש נגדך כתב אישום בבית הדין הצבאי, מומלץ להיוועץ עם עורך דין צבאי אשר מתמחה במשפט הצבאי והפלילי. עורך דין צבאי מומחה, יוכל ליעץ לך כיצד לנהוג ולנהל את התיק הפלילי נגדך, וכן כיצד ניתן יהיה למנוע ממך רישום פלילי רגיל ובכך לחסוך ממך עוגמת נפש עתידית.

26/01/2020

077-5006206

052-6885006

רישום פלילי מופחת

במידה וכבר נוהל נגדך משפט ואתה מחזיק ברישום פלילי אותו אתה מבקש למחוק, פנה לעורך דין צבאי שיעץ לך על דרך הפעולה הטובה ביותר ויגיש עבורך בקשה למחיקת הרישום הפלילי לגורם המתאים שבסמכותו להביא לביטול הרישום הפלילי נגדך. במידה ואתה זקוק לייעוץ מקצועי בנושא באפשרותך ליצור עימנו קשר בהקדם בטלפון **052-6885006** או להשאיר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.